

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Освітня програма	35187 Філологія (мова і література англійська)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	035 Філологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35187
Назва ОП	Філологія (мова і література англійська)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Нечипоренко Віолета Олександрівна, Марчук Надія Юріївна, Васирина Катерина Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.11.2020 р. – 25.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-filologii/viddilennja-anglijskoi-filologii/povidomlennja/>

Програма візиту експертної групи **blob:https://office.naq.gov.ua/687c6288-b681-4dc3-a8bb-b01d9519f026**

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Акредитація ОП другого (магістерського) рівня вищої освіти «Філологія (мова і література англійська)», яка реалізується кафедрою філології Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, є первинною. Впровадження цієї ОП у 2019 році було продиктоване потребами регіонального ринку праці та бажанням ЗВО розширити спектр освітніх послуг для забезпечення цих потреб та підготовки конкурентно спроможних фахівців у сфері філології, які володіють трьома мовами (українською, англійською, угорською). ОП укладено з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти (2019 р.), тенденцій розвитку спеціальностей та у тісній співпраці усіх стейкхолдерів. ОП є логічним продовженням програми підготовки бакалаврів за напрямом 01 Освіта/Педагогіка, 014 «Середня освіта», спеціалізація 014.021 «Мова і література англійська». Особливістю цієї ОП є отримання здобувачами вищої освіти комплексної кваліфікації: магістр філології, викладач англійської мови і літератури, перекладач. За результатами проведених під час акредитаційної експертизи робочих зустрічей, аналізу наданих матеріалів і відкритих джерел, ЕГ прийшла до висновку про загальну відповідність переважної більшості критеріїв оцінювання освітньої програми встановленим вимогам щодо якості освітніх програм.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Цілі ОП «Філологія (мова і література англійська)» є чітко визначеними і сформульованими у відповідності до стратегії Закарпатського угорського інституту ім.Ференца Ракоці II. Під час розробки ОП було враховано досвід закордонних і вітчизняних ЗВО, думки усіх стейкхолдерів. Крім того, ОП орієнтована на потреби регіону у фахівцях-перекладачах з трьох мов та викладачах англійської мови. ОП забезпечує формування у здобувачів загальних та основних професійних компетентностей для здійснення фахової діяльності у відповідності до сучасних вимог та тенденцій розвитку спеціальності. Навчання за ОП уможлиблює набуття соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям і результатам навчання. ЗВО впроваджує студентоорієнтований підхід, який уможлиблює вибір студентами індивідуальної траєкторії навчання та забезпечує включеність здобувачів освіти у активне обговорення структури та змісту ОП. До викладання за ОП долучені науковці та викладачі-практики, які мають відповідну кваліфікацію та необхідний досвід викладацької роботи, володіють іноземними мовами. У Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II є система сприяння професійного розвитку та фінансового заохочення НПП. У ЗВО здійснюється послідовна політика щодо інтернаціоналізації діяльності за ОП через укладені угоди про співпрацю із закордонними партнерами, розроблені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності у ЗВО-партнерах. У Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II діє чітка структура забезпечення якості освітньої діяльності, проводяться регулярні опитування здобувачів на рівень задоволеності навчанням за ОП. Наявність великого бібліотечного фонду, доступ до якого є вільним як для НПП, так і для здобувачів вищої освіти, безкоштовного wi-fi у всіх приміщеннях ЗВО та у гуртожитку, функціонування сучасного спортивно-оздоровчого центру. Проведення політики академічної доброчесності на інституційному рівні. Заохочення студентів до ознайомлення з історією свого регіону. Позитивні практики: можливість вивчати іноземні мови на безоплатній основі, інформаційна підтримка НПП щодо використання комп'ютерних технологій у навчанні, участь НПП та студентів у міжнародних стажуваннях та програмах обміну, залучення носіїв мови до викладання за ОП, наявність штатної посади координатора системи «UniCheck», створення репозитарію кваліфікаційних робіт, матеріальне заохочення НПП за результатами рейтингування, існування додаткових структур популяризації вивчення історії та особливостей регіону, наявність спеціального інтернет-ресурсу для висловлення зауважень стейкхолдерів щодо ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: 1) відсутність у ОП окремих ПРН, зазначених у Стандарті; 2) забезпеченість ФК2 виключно за рахунок вибіркових дисциплін; 3) темарій магістерських досліджень не містить літературознавчих тем; 4) назва спеціалізації не відповідає зазначеній у Стандарті; 5) переважна кількість силабусів ОК не містять опису ЗК, ФК та ПРН; 6) обсяг практик не є достатнім для отримання подвійної кваліфікації (викладач, перекладач), програми практик не корелюються; 7) вибір дисциплін є обмеженим і здійснюється блоком у період приймальної кампанії; 8) у програмі вступного іспиту відсутня літературознавча складова; 9) не врегульована процедура перевodu студентів із ЗВО до ЗВО, між спеціальностями (ОП); 10) відсутність практики реалізації визначення результатів навчання у інших ЗВО та у неформальній освіті; 11) низька науково-дослідна активність здобувачів; 12) студенти демонструють неповну ознайомленість з поняттям «академічна доброчесність»; 13) НПП проходять стажування переважно у НПУ ім.М.П.Драгоманова; 14) у ЗВО відсутні локальні документи щодо забезпечення об'єктивності екзаменаторів, врегулювання конфлікту інтересів, проявів агресії; 15) відсутність регулярних опитувань здобувачів щодо якості викладання за окремими ОК, брак зворотного зв'язку щодо інших опитувань студентів; 16) неформальний характер спілкування роботодавців із проєктною групою щодо ОП. Рекомендації: 1) скорелювати ПРН у ОП із зазначеними у Стандарті, 2) внести літературознавчі ОК до нормативних ОК; 3) передбачити магістерські дослідження літературознавчої тематики; 4) назву спеціалізації привести у відповідність до Стандарту; 5) у силабусах надавати інформацію щодо змісту ОК у вимірах компетентностей і ПРН, співвідносних з ОП; 6) збільшити терміни науково-педагогічної та перекладацької практик, переглянути програми всіх практик та узгодити їх; 7) розширити перелік дисциплін вільного вибору також і за рахунок ОК інших кафедр, уніфікувати обсяг кредитів ОК вільного вибору, передбачити вибір ОК під час навчання на 1 курсі; 8) внести до програми вступного іспиту оцінювання літературознавчої підготовки вступників; 9) розробити чітку процедуру переведення студентів із ЗВО до ЗВО, з однієї спеціальності (спеціалізації, ОП) на іншу; 10) заохочувати здобувачів до реалізації права на визнання результатів навчання у інших ЗВО, у неформальній/інформальній освіті; 11) вжити заходи до активнішого залучення здобувачів

до науково-дослідної діяльності (через наукові гуртки); 12)регулярно проводити заходи з популяризації академічної доброчесності у формі лекцій, додаткового ОК, теми, модуля; 13)розширити географію стажувань НПП; 14)розробити локальні документи, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів, врегулювання конфлікту інтересів, проявів агресії; збільшити персонал соціально-психологічної служби; 15)запровадити регулярні опитування здобувачів щодо якості викладання за окремими ОК і зворотний зв'язок після анкетувань;16)передбачити документальну фіксацію зауважень від роботодавців щодо ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група вважає, що основні цілі ОП та програмні результати навчання узгоджені з місією та стратегією Закарпатського угорського інституту ім.Ференца Ракоці II, викладеними у Концепції комплексного розвитку та діяльності Закарпатського угорського інституту ім.Ференца Ракоці II 2015-2020 (<http://surl.li/hlrc>), Статуті «Закарпатського угорського інституту ім.Ф.Ракоці II» (нова редакція) (<http://surl.li/hmpo>), орієнтуються на потреби регіонального ринку праці та сприяють розвитку людського капіталу, збереження культурно-духовних традицій та ефективне використання конкурентних переваг регіону. Цілями ОП є формування та поглиблення фундаментальних знань, умінь та навичок з філології, методики навчання іноземних мов, літературознавства та перекладу. При цьому випускники набувають спеціальних компетентностей для виконання дослідницької діяльності у галузі англійської філології. Особливість цієї ОП полягає у тому, що здобувачі вищої освіти набувають навичок та компетентностей як у галузі викладання англійської мови, так і у сфері перекладу з трьох мов (англійської, української, угорської).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання сформовані з урахуванням позицій та потреб наявних стейкхолдерів, а саме: 1) роботодавців, які беруть участь у зустрічах задля складання й удосконалення ОП (протоколи зустрічей із роботодавцями додано у систему, відгуки стейкхолдерів на ОПП завантажені у систему), під час зустрічей ЕГ із роботодавцями було з'ясовано, що неофіційне спілкування роботодавців із НПП відбувається на постійній основі, отже, є можливість висловити побажання щодо тих компетентностей та навичок, які необхідно формувати у здобувачів освіти за ОП для їхнього успішного подальшого працевлаштування; 2) здобувачів вищої освіти, які мають можливість висловити свої побажання щодо ОП на сторінці відділення англійської філології кафедри філології (<http://surl.li/hmpu>), зокрема, при перегляді ОП (2020 р.) було внесено зміни у навчальний план, а саме: об'єднано дисципліни «Педагогіка вищої школи» та «Психологія вищої школи», дисципліна «Менеджмент освіти» було вилучено із навчального плану 2020 р., збільшено кількість годин з німецької мови, а також дисципліну «Інформаційні освітні технології у навчанні іноземної мови» було перенесено у розділ вибіркових дисциплін; 3) академічної спільноти: вищезгадані зміни були внесені до ОП 2020 р. з подання здобувачів ОП та за представлення НПП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Експертна група відзначила, що при розробці ОП було враховано загальні тенденції розвитку спеціальності 035 Філологія, досвід провідних вітчизняних та іноземних закладів ЗВО, зокрема, за словами гаранта ОП, проектною групою було проаналізовано аналогічні програми підготовки фахівців у сфері філології ЗВО Угорщини, Румунії, Словаччини (Університет імені Лоранда Етвеша (Угорщина), Дебреценський університет (Угорщина), Пряшівський університет (Словаччина), Університет Костянтина Філософа у м. Нітра, факультет середньо-європейських студій (Словаччина), Трансільванський угорський науковий університет "Sapientia" (Румунія), Християнський університет "Partium" (Румунія), а також Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, Херсонського державного університету, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла

Коцюбинського. Крім того, бралися до уваги і потреби регіонального ринку праці, що було підтверджено Фізеші Ж.С., співробітницею відділу контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, а саме: потреби регіону у фахівцях які володіють навичками тримовного перекладу (українська, угорська, англійська), а також можуть забезпечити якісне викладання англійської мови у навчальних закладах різного рівня. Заступник директора ТОВ «Юритмікс» Едіта Молнар, д.ф.н., завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Національного університету біоресурсів та природокористування України Амеліна С.М., директор благодійного фонду «Закарпатський центр розвитку та консультацій «Едванс» м.Берегово» Фішер М.П. та методист кабінету методики викладання суспільно-гуманітарних та художньо-естетичних дисциплін, методист з англійської мови Закарпатського інституту післядипломної педагогічної освіти Трифан М.С. надали рецензії на ОП (розміщені на сайті ОП <http://surl.li/hmqt>), відзначивши надзвичайну потребу полілінгвального регіону у фахівцях цієї спеціальності.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти був затверджений у 2019 р., отже, при формулюванні ПРН проєктна група ОП очевидно орієнтувалася на стандарт. Слід відзначити невідповідність назви спеціалізації, заявленої у ОП, переліку спеціалізацій у Стандарті. Однак, ПРН 8 «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства» у ОП 2019 р. відсутні, досягнення цього ПРН забезпечується за рахунок вибіркової частини ОП (дисципліни «Зарубіжна література XX-XXI ст. (Література країни, мова якої вивчається)», «Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури», «Інтерпретація художнього тексту»). Також лише частково реалізується ПРН 11 («Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних»), особливо у частині, що стосується літературного матеріалу. Зокрема, ці ПРН формуються за рахунок ОК 8 («Сучасні методи навчання іноземної мови і літератури»), а також ОК 20 («Підготовка магістерської роботи», перелік тем магістерських досліджень додано гарантом у систему), а саме: роботи на тему «Роль літератури у навчанні та вивченні англійської мови як іноземної у школах Закарпаття з угорською мовою навчання», «Використання літератури на уроках англійської мови: роль адаптованих текстів для читання у засвоєнні англійської мови як іноземної» дозволяють окремим студентам сформувати відповідно до стандарту ПРН 8,11. Інтегральна компетентність відповідає стандарту, водночас, під час роботи ЕГ відзначило необхідність інтенсифікації науково-дослідницької роботи студентів взагалі та досліджень у галузі літературознавства зокрема. ЗК відповідають стандарту, вони були певною мірою конкретизовані щодо потреб саме ЗУІ, наприклад, ЗК 6 стандарту «Здатність спілкуватися іноземною мовою» доповнено у ОП (ЗК 2) «здатність спілкуватися другою іноземною мовою (німецька). Здатність спілкуватися угорською мовою як усно, так і письмово», що відповідає потребам регіонального ринку праці та мовної політики ЗУІ; ЗК 9 стандарту «Здатність до адаптації та дії в новій ситуації» було переформатовано на «Здатність до адаптації та дії у надзвичайних ситуаціях». ФК відповідають стандарту, їхня кількість була розширена за рахунок уточнення професійних завдань (здатність до здійснення адекватного перекладу, здатність застосовувати знання з психології вищої школи для розробки методики викладання іноземної мови та літератури) та акценту на дотриманні вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності у професійній діяльності випускників ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОП сформульовані у відповідності до стратегії ЗУІ. Розробка та впровадження програми ОП була здійснена на основі аналізу аналогічних програм інших українських та зарубіжних ЗВО, при цьому було враховано думки усіх стейкхолдерів. Роботодавці, НПП та студенти можуть вносити свої пропозиції щодо ОП, ці пропозиції беруться до уваги, це стає очевидним при аналізі ОП 2020 р., де змінено дисципліни та перенесено літературознавчі дисципліни до нормативного блоку навчального плану. Освітня програма 2019 р. створена із урахуванням потреб регіону у фахівцях-перекладачах з трьох мов (української, англійської, угорської) та викладачах англійської мови для навчальних закладів. Опис ОП відповідає потребам здобувачів і всіх інших зацікавлених сторін (стейкхолдерів).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: відсутність ПРН 8 Стандарту у ОПП, неповне забезпечення формування ПРН 11, відсутність літературознавчих тем магістерських робіт. Рекомендації: внести до ОП всі зазначені у Стандарті ПРН, забезпечити формування літературознавчих компетентностей відповідно до Стандарту і за рахунок нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, запропонувати студентам на вибір магістерські дослідження літературознавчої тематики, а також привести у відповідність до Стандарту назву спеціалізації ОП (035.041 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма в цілому відповідає заданому критерію з недоліками, що не є суттєвими, і які можуть бути усунені у процесі оновлення ОП. Не дивлячись на відсутність ПРН 8 і часткову забезпеченість ПРН 11 у частині літературознавчої складової, варто звернути увагу на наявність окремих тем, присвячених навчання методик викладання мови, варіативних дисциплін із сучасної зарубіжної літератури, а також магістерських досліджень з методики викладання літератури, які виконуються здобувачами вищої освіти за ОП. Необхідно відзначити, що при перегляді ОП у 2020 році розробниками було внесено певні зміни щодо структури ОП, ПРН та ОК, це свідчить про готовність проєктної групи до регулярного оновлення та переробки ОП у відповідності до Стандарту вищої освіти, тенденцій розвитку спеціальності та галузевого контексту.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Експертна група дійшла висновків, що обсяг освітньої програми 120 кредитів ЄКТС, який дещо відхиляється від вимог Стандарту щодо освітньо-професійних програм (рекомендовано 90 кредитів ЄКТС), однак відповідає вимогам Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlqx>) розділ 2.5, згідно з яким освітньо-професійна програма може мати обсяг від 90 до 120 кредитів ЄКТС. Тривалість навчання за ОП визначено як 1 рік та 10 місяців, що також корелює із Положенням про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, пункт 2.6. Із загальної кількості кредитів обов'язкові компоненти освітньої програми складають 75 % (90 кредитів ЄКТС), вибіркові компоненти становлять 25% (30 кредитів ЄКТС). Навчальний план містить цикл загальної підготовки, цикл професійної та практичної підготовки та цикл вільного вибору студента. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) загалом відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти за спеціальністю.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертна група погодилась, що зміст ОП загалом має логічну структуру, обов'язкові ОК дозволяють досягти цілей, переважної більшості ПРН та здобути програмні компетентності. Це відображено у Матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП, у логіко-структурній схемі ОП. Необхідно відзначити, що ФК 2 «Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку світового літературознавства, орієнтуватися в основних напрямках літератури Великої Британії та США ХХ-ХХІ століть, розрізняти різні жанри художньої творчості й мистецтва» забезпечується у ОП 2019 р. виключно за рахунок вибіркових дисциплін, що ставить досягнення цих РН у залежність від реалізації студентом свого права на вибір ОК. Зокрема, це було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти за ОП, студент Карпинець Крістіан повідомив про те, що він більше зацікавлений у здобутті перекладознавчих навичок і компетентностей, тож жодної літературознавчої дисципліни він не обрав. Також необхідно звернути увагу на відсутність у ОП 2019 р. ПРН 8, заявленого у Стандарті ВО, а саме: «Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства». Крім того, на думку експертної групи силабуси конкретних освітніх компонентів вимагають перегляду та кореляції із ЗК, ФК та ПРН, зазначеними у ОП. Укладачі більшості силабусів не оперують поняттями «Загальна компетентність», «Фахова компетентність», «Програмні результати навчання», а йдучи у руслі попередньої традиції, визначають ті аспекти, що студенти мають знати та те, що студенти мають вміти (ОК 1,4, 5,6, 7,8,10 та ін.). Важливо відзначити, що у силабусах ОК 4 («Педагогіка вищої школи»), ОК 5 («Психологія вищої школи») зазначено орієнтацію на напрям 01 Освіта, спеціальності 013 Початкова освіта. Вивчення силабусу дисципліни «Загальне мовознавство» ускладнюється тим фактом, що він написаний угорською мовою. Бажано, щоб силабуси були оформлені державною мовою, це зробило б їх більш доступними для вивчення ЕГ та для ознайомлення здобувачів освіти. Серед обов'язкових компонентів ОП є дисципліни загально філологічні (зокрема, «Загальне мовознавство», «Актуальні проблеми сучасної лінгвістики»), педагогіко-методичні (наприклад, «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи», «Сучасні методи навчання іноземної мови та літератури», «Інформаційні освітні технології у навчанні іноземної мови») та перекладознавчі (як-от «Історія перекладу та основи перекладознавства», «Теорія перекладу»,

«Практика перекладу» тощо), що дозволяють забезпечити переважну більшість ФК та ПРН. Заявлена у ОПП пріоритизація академічної мобільності студентів поки що є маловиразною, адже у рамках цієї ОП тільки 1 студент мав досвід обміну за програмою «Маковец», що знайшов свій відбиток у звіті СО та було підтверджено у ході бесід ЕГ із представниками адміністрації ЗУІ. ЕГ звернула увагу на недостатню кількість кредитів (по 3 кредити ЄКТС) та часу (по 2 тижні), відведених на науково-педагогічну та виробничу (перекладацьку) практики.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Заявленими в ОП об'єктами вивчення є «англійська мова у теоретичному/ практичному, синхронному / діяхронному, стилістичному, соціокультурному, соціолінгвістичному та інших аспектах), методи викладання іноземної мови у загальноосвітніх середніх закладах та закладах вищої освіти, зарубіжна література, жанрово-стильові різновиди текстів, теорія та практика перекладу, міжособистісна та міжкультурна комунікація», що відповідає спеціальності 035 Філологія. Розподіл освітніх компонентів у складі ОП загалом відповідає вимогам законодавства щодо формування освітньої програми фахової підготовки та Стандарту вищої освіти. Із 90 кредитів, відведених на нормативні дисципліни, 87 кредитів (97 %) відповідають предметній області, окрім дисципліни «Цивільний захист», із 30 кредитів, що відводяться на вибіркові компоненти, - 100%. Проаналізувавши ОП 2019 р., можна стверджувати, що обов'язкові освітні компоненти дозволяють досягти ПРН та сформуванню загальних та фахових компетентностей, окрім ФК 2, яка забезпечується виключно за рахунок вибіркових компонентів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

У Концепції комплексного розвитку та діяльності Закарпатського угорського інституту ім.Ференца Ракоці II 2015-2020 (<http://surl.li/hlrc>) розділ 3, передбачена індивідуальна форма здобуття освіти, а також формування індивідуальної освітньої траєкторії, що є ознакою студентоцентрованого підходу до навчання. Під час спілкування ЕГ із НПП, роботодавцями та студентами було з'ясовано, що індивідуальна освітня траєкторія реалізується через самостійну роботу здобувачів вищої освіти з кожної дисципліни навчального плану на підставі відповідних методичних рекомендацій; вибір тем магістерських досліджень, баз практик, а також через вибір дисциплін навчального плану за власним бажанням. Вільний вибір студента регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II, пункт 9.4. (<http://surl.li/hlqx>), Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на обрання вибіркових дисциплін у Закарпатському угорському інституті імені Ф.Ракоці II (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol_vib_disc_zui_2020.pdf). З питаннями формування ІОТ студенти ОП звертаються безпосередньо до кураторів груп, керівництва кафедри філології, відділу контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, проректору з науково-педагогічної роботи. Згідно з положенням, студенти освітнього ступеня магістр мають обирати дисципліни на початку першого року навчання на увесь цикл навчання. Ознайомлення із дисциплінами здійснюють куратори груп, завідувачі кафедр та координатори кафедр. Зарахування здійснюється за письмовою заявою під час вступної кампанії Чисельність групи на вибіркові дисципліни становить 5 осіб, якщо на курс записалося менше студентів, тоді вибір має здійснюватися знову. Під час зустрічей зі студентами та НПП було з'ясовано, що зі змістом вибіркових дисциплін можна ознайомитися на сайті ЗВО. Необхідно зазначити, що до навчального плану ОП включено перелік (назви) вибіркових дисциплін, при цьому із плану не зрозуміло, які саме дисципліни обирають студенти (яка альтернатива). З огляду на те, що всі вибіркові дисципліни викладаються у 3,4 семестрі, необхідно було б надати студентам можливість обирати ці дисципліни протягом першого року навчання, щоб вибір відбувався більш свідомо і виважено. Крім того, очевидно є обмеженість вибору студентів, фактично у них є 2 альтернативи на одну позицію в навчальному плані, вибір дисциплін обмежується лише пропозиціями кафедри філології. Тижневе навантаження на студента становить 18 годин у 1,2 семестрах, та 20 годин у 3,4 семестрах.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка студентів за ОП становить 23 кредити (біля 20 % від навчального плану), включає 4 види практики: по 3 кредити на науково-педагогічну, виробничу (перекладацьку) та переддипломну практики, а також 14 кредитів на підготовку магістерської роботи. Науково-педагогічна практика у ЗВО відбувається у 2 семестрі, виробничу (перекладацьку) – у 3, інші – у 4 семестрі. Всі практики (окрім підготовки магістерської роботи) проходять протягом 2 тижнів. Очевидно, що двотижнева практика не дає можливість автоматизувати професійні навички та так звані «soft skills», необхідні у визначеній професійній сфері та не може бути достатньою підставою для присвоєння кваліфікації викладача чи перекладача. Крім того, згідно з програмою науково-педагогічної практики (http://okt.kmf.uz.ua/atc/oktat-atc/Prohramy_praktik/_prohrama_nauk_ped_prakt.PDF) протягом 2 тижнів студент має відвідати та проаналізувати 5 занять, підготувати 1 лекцію, 1 семінар, 1 практичне заняття, підготувати та провести виховний захід, тощо. Очевидно, що такий обсяг завдань є завеликим, водночас, студент сам проводить всього 3 заняття, тобто не має можливості відпрацювати навички науково-педагогічної роботи. Одним із способів

виправлення ситуації може бути впровадження безвідривної практики протягом більшого проміжку часу. Варто відзначити, що згідно із Концепцією педагогічної освіти (file:///C:/Users/ПК/Downloads/5b7bb2dcc424a809787929.pdf), підставою для присудження педагогічної кваліфікації є обсяг практичної підготовки не менше 30 кредитів, а для здобувачів за іншими галузями знань (окрім 01 "Освіта/ педагогіка") - складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту психолого-педагогічної підготовки, предметної спеціальності (за наявності) та методики викладання на завершальній стадії навчання на відповідному освітньому рівні. Перекладацька практика (http://okt.kmf.uz.ua/atc/oktat-atc/Prohramy_praktik/_перекладацької_практики.PDF) також триває 2 тижні, під час яких здобувачі вищої освіти мають ознайомитися зі специфікою роботи на підприємствах-базах практик та виконати переклад відповідної документації, у програмі практики обсяг перекладів не позначений, тож складно визначити, чи сприяє така практика формуванню необхідних навичок. Представлена програма підготовки магістерської роботи описує етапи роботи над дослідженням (http://okt.kmf.uz.ua/atc/oktat-atc/Prohramy_praktik/_програма_підг_магіс_роб.PDF), з неї видно, що студенти працюють над магістерською роботою протягом лише 10 тижнів 4 семестру. Програма переддипломної практики (http://okt.kmf.uz.ua/atc/oktat-atc/Prohramy_praktik/_програма_переддиплом_практики.PDF), що за графіком навчального процесу відбувається до періоду підготовки магістерського дослідження, передбачає у якості звіту надання керівникові чистового варіанту науково-дослідної роботи. При перегляді ОП варто усунути ці невідповідності, збільшити обсяги перекладацької та викладацької практик та передбачити наступність і узгодженість усіх видів практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Навчання за ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям і результатам навчання. Найбільш орієнтованими на розвиток соціальних навичок є наступні дисципліни: «Менеджмент освіти», «Філософія освіти», «Міжкультурна комунікація», «Педагогіка вищої школи», «Психологія вищої школи». За результатами зустрічей встановлено, що дисципліни забезпечують здатність до адаптації та дії в новій ситуації, здатність працювати в колективі, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності, здатність до роботи в команді, здатність критично осмислювати і постійно вдосконалювати власну професійну діяльність та здатність проводити обговорення проблем загальнонаукового, професійно-орієнтованого характеру з метою досягнення порозуміння з іншомовною аудиторією та навичок фахового спілкування. Методи і форми проведення практичних навчальних занять (дискусія, групова, парна робота, інтерактивні презентації) також забезпечують формування «м'яких» навичок здобувачів освіти, оскільки сприяють розвитку в них умінь самопрезентації, а також умінь вільно висловлювати власну точку зору на трьох мовах, уважно слухати співрозмовника тощо. Інтерактивний характер багатьох занять та залучення актуальних аудіо- та відео-матеріалів були відзначені студентами як позитивні моменти навчання за ОП. Під час спілкування із роботодавцями ЕГ було виявлено, що здобувачі вищої освіти за ОП загалом демонструють достатній рівень сформованості соціальних навичок, необхідних у їхній подальшій професійній діяльності. Викладачі, які викладають на ОП, активно беруть участь у вебінарах із розвитку «soft skills» (ЕГ були надані сертифікати про участь).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Експертною групою було встановлено, що зміст освітньої програми загалом ураховує вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія другого (магістерського) рівня, на який очевидно орієнтувалися гарант та члени проєктної групи при формулюванні цілей, загальних та фахових компетентностей програмних результатів навчання. Однак, відсутність ПРН, що відповідає ФК 2, засвідчує послаблену увагу в межах ОПП до літературознавчої складової підготовки фахівця з філології.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою з'ясовано, що обсяг фактичного навантаження співвідноситься з обсягом ОП у кредитах. На обов'язкові дисципліни передбачено по 3-5 кредитів, ОК практичної підготовки по 3 кредитів, на підготовку магістерської роботи 14 кредитів. Обсяг вибіркових дисциплін по 3-6 кредитів. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи визначається згідно із Положенням про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlqx>), що визначає обсяг часу, який відводиться на самостійну роботу за ОП освітнього ступеня магістра, у діапазоні від 67 до 75 %. У навчальному плані за ОП передбачено 120 кредитів ЄКТС (3600 годин). Із них обсяг аудиторної роботи здобувачів вищої освіти становить 908 год., обсяг самостійної роботи – 2692 годин, що складає 75% (з урахуванням практичної підготовки і кваліфікаційної роботи магістра). 690 годин відведено на практичну підготовку (19%). Обсяги самостійної роботи є значними, очевидною є перевантаженість студентів під час практик (науково-педагогічної та перекладацької), коли протягом 2 тижнів вони мають виконати 90 годин самостійної роботи. Проте, під час спілкування зі студентами, було з'ясовано, що вони не відчувають перевантаження у зв'язку із виконанням самостійної роботи, водночас, у ході розповіді про практику, яка вже на момент проведення експертизи закінчилася, студентка зазначила, що ще має доформлювати

переклад та документи. Крім того, тижневе навантаження на останньому році перевищує 18 годин аудиторних занять, що очевидно зумовлено необхідністю надолужити зменшену через практики тривалість періоду теоретичного навчання. Позаяк необхідно гармонізувати самостійну роботу студента, яка визначена у програмах науково-педагогічної та перекладацької практик та переглянути тривалість проходження цих видів практик.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

На підставі вивчення документів та проведених зустрічей із різними категоріями стейкхолдерів ЕГ може зазначити наступні практики: постійне активне долучення до перегляду ОП та формування освітніх компонентів ОП роботодавців, здобувачів освіти, академічної спільноти; студентоцентрикований підхід у формуванні змісту та цілей ОП, у наданні можливостей обрання індивідуальної освітньої траєкторії та забезпечення інтерактивних методів та підходів до викладання ОК, достатній рівень сформованості у здобувачів вищої освіти за ОП так званих «soft skills».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: забезпечення формування ФК 2 виключно за рахунок вибіркових дисциплін; у силабусах ОК не завжди ЗК,ФК та ПРН корелюються із визначеними у ОПП; перебільшення аудиторного навантаження у 3-4 семестрах; обсяг та програми науково-педагогічної та перекладацької практик не є достатніми для формування необхідних ФК та ПРН, для присудження подвійної кваліфікації (викладач, перекладач); вибіркові дисципліни обираються під час вступної кампанії за блочним принципом, є обмеженими дисциплінами кафедри філології. Рекомендації: перенести літературознавчі дисципліни до нормативної частини ОП; уніфікувати силабуси дисциплін та формулювати цілі та завдання відповідно до Стандарту, зазначати відповідні Стандарту компетентності, досягнення яких забезпечується конкретною ОК; переглянути терміни проведення науково-педагогічної та перекладацької практик, збільшити кількість кредитів на кожну з них та розглянути можливість проведення безвідривної практики протягом довшого хронологічного відрізка задля забезпечення формування навичок педагогічної та перекладацької діяльності, визначати програми практик виходячи із необхідних ФК та ПРН, скорелювати програми та результати всіх практик; розглянути можливість запропонувати більш широкий спектр дисциплін вільного вибору із залученням тих ОК, які викладаються іншими кафедрами, переглянути обсяг вибіркових ОК (наприклад, по 3 кредити) щоб надати здобувачам більше можливостей для комбінування ОК та урізноманітнення своєї фахової підготовки; передбачити можливість вибору дисциплін не у період вступної кампанії, а під час навчання на 1 курсі.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Ця ОП проходить акредитацію вперше, впроваджена у 2019 році із урахуванням потреб регіонального ринку праці та стала логічним продовженням програми підготовки бакалаврів за напрямом 01 Освіта/Педагогіка, 014 «Середня освіта», спеціалізація 014.021 «Мова і література англійська». Аналіз сильних сторін, позитивних практик та слабких сторін ОП свідчить про можливість усунення недоліків та перегляду ОП, під час зустрічей із адміністрацією на НПП було очевидно, що вони готові до модернізації програми та спроможні усунути недоліки протягом одного року, на сайті відділення англійської філології вже оприлюднено ОПП 2020 р., де окремі невідповідності були виправлені (зокрема, стосовно забезпечення формування ФК 2).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП «Філологія (мова і література англійська)» регульовано загальними Правилами прийому до закладу вищої освіти «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II» у 2020 році (затверджено рішенням Вченої ради, протокол № 7 від 20.12.2019), які оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/ihhEFkP>). У Додатку 1 вищезазначеного документу містяться ліцензійні обсяги та нормативні терміни навчання за ОПП на денній і заочній формах. У Додатку 3 наводиться перелік спеціальностей та фахових вступних випробувань для прийому на навчання осіб, які здобули освітній ступінь бакалавра, магістра / освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, для здобуття освітнього ступеня магістра за денною і заочною формами навчання (<https://cutt.ly/HhhRzgW>). За більш детальною інформацією з питань прийому, роботи приймальної комісії, порядку подання та розгляду заяв в електронній формі, інструкцій щодо роботи з системою подання заяв тощо можна звертатися на сторінку приймальної комісії інституту ВСТУП 2020 (<https://cutt.ly/EhhRAfH>). Під час ознайомлення з документами ЕГ переконалася, що Правила прийому до закладу вищої освіти «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II» у 2020 р. викладені чітко і зрозуміло, відповідають Умовам прийому, затвердженим наказом МОН України від 11.10.2019 № 1285, прозорі, не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за цією ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на перший курс Магістратури на навчання за цією ОПП відбувається у формі складання ЄВІ та фахового вступного іспиту, передбачених Умовами прийому МОН та Правилами прийому ЗВО Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II. Вступники, які мають ступінь бакалавра, магістра, ОКР спеціаліста за іншою спеціальністю, складають додаткове фахове випробування. Вступники на основі диплому магістра/спеціаліста можуть скласти ЄВІ з іноземної мови або внутрішній вступний іспит з іноземної мови в ЗУІ імені Ференца Ракоці II. Програми вступних випробувань за ступенем «магістр», на які ЗВО провадить набір, опубліковані на сайті ЗВО у вільному доступі (<https://cutt.ly/mhhAwda>). Програма вступного випробування з англійської мови та літератури для вступників на навчання за ОС «магістр» містить перелік змістових модулів і тем, включених до екзаменаційних питань, в обсязі навчальних програм з основних дисциплін навчального плану ступеня бакалавр. Також у програмі вказано компетентності, які мають бути сформовані у вступників, які обирають цю ОП, подається список рекомендованої літератури та критерії оцінювання фахового вступного випробування. Програма додаткового вступного випробування з англійської мови для прийому на навчання для здобуття ОС «магістр» за спеціальністю «Філологія» на основі здобутого освітнього рівня за іншою спеціальністю також містить усі вищезазначені складники. Проте ЕГ відмічає, що переліки навчальних дисциплін в програмах не включають літературознавчі компоненти. Наявний зміст програм не дає змоги встановити, у який спосіб перевіряються літературознавчі компетентності вступників. Організація та проведення вступних іспитів регламентується Положенням про Приймальну комісію ЗВО «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II» (<https://cutt.ly/zhhSORj>). Отже, правила прийому на навчання загалом враховують особливості реалізації ОПП, що акредитується; програма вступного фахового випробування має на меті насамперед перевірку та оцінку знань абітурієнта з дисциплін мовознавчого і перекладознавчого циклів, рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулює Положення про організацію освітнього процесу, розміщене на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/FhhDuqF>), зокрема пп. 7.4.5 і 11.3 містять загальні правила і процедури перезарахування кредитів. Розділ 5 Положення про академічну мобільність студентів Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/vhhFliv>) окреслює процедуру визнання та перезарахування результатів навчання студента у ЗВО-партнері. Зазначені документи доступні для всіх учасників освітнього процесу на сайті ЗВО. Деякі питання поновлення на навчання висвітлюються у Правилах прийому до закладу вищої освіти «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II». Водночас ЕГ відмічає відсутність чітко прописаних правил переведення студентів одного ЗВО до іншого ЗВО, однієї спеціальності (спеціалізації, ОП) на іншу в межах однієї галузі знань, однієї форми навчання на іншу в межах спеціальності. Відомості про СО містять інформацію про реалізацію права на академічну мобільність здобувачем ОП Ковачем Г., який брав участь у стипендіальній програмі «Makovecz» в Дебреценському університеті. Під час зустрічі ЕГ з адміністрацією інституту проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Д.Д.Фодор пояснив, що результати навчання студента Ковача Г. не були перезараховані через короткотривалість програми (1 місяць), що не дозволило здобувачу набрати необхідну кількість кредитів. Практика застосування правил визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, на акредитованій ОП відсутня. Однак зустрічі зі здобувачами засвідчили, що вони знають про можливість академічної мобільності, які надаються в ЗВО, знають, де шукати відповідну інформацію. Зокрема студент 1 курсу Крістіан Карпинець зазначив, що планував взяти участь у програмі Еразмус+, але через карантинні обмеження не має змоги це зробити. Також студент поділився своїм досвідом проходження процедури визнання результатів навчання, здобутих під час академічної мобільності, коли навчався на бакалаврській ОП, підкресливши, що всі питання узгодження дисциплін і кредитів за освітніми

програмами ЗВО були вирішені без ускладнень. ЕГ розглядає цей факт як свідчення реалізації правил, окреслених в Положенні про академічну мобільність, на інституційному рівні. Як позитивне відмічаємо наявність в інституті практики визнання документів про освіту, здобутих в іноземних ЗВО, регламентованої Положенням про визнання здобутих в іноземних ЗВО і наукових установах документів про освіту, наукових ступенів та вчених звань Вченою радою Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/FhhHzCc>). Про цю практику під час онлайн-зустрічі повідомила адміністрація ЗВО, що було також засвідчено відповідними наказами, оприлюдненими на сайті інституту.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У відомостях про СО зазначено, що механізм визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, знаходиться на обговоренні. На сайті ЗВО розміщено проєкт Положення про визнання у Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті (<https://cutt.ly/QhhJl4U>), яким передбачено порядок і процедуру визнання таких здобутків. Під час акредитаційної експертизи адміністрація інституту зазначила, що зараз основною перешкодою для затвердження згаданого проєкту є труднощі, пов'язані з порівнянням і співставленням змісту дисциплін і курсів, що пропонуються в неформальній освіті, із компетентностями і ПРН, передбаченими окремими ОПП. Керівництво ЗВО підтвердило свій намір рухатися у напрямку удосконалення процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, і затвердження відповідного Положення, зазначивши, що сьогодні в інституті вже є практика визнання мовних сертифікатів як результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Зустрічі зі здобувачами вищої освіти і представниками органів студентського самоврядування дають змогу стверджувати, що спроб реалізувати право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній /інформальній освіті, на цій ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими, зрозумілими й загальнодоступними. Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності у ЗВО-партнерах. Наявність практики визнання здобутих в іноземних ЗВО і наукових установах документів про освіту, наукових ступенів та вчених звань.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Відсутність оцінювання літературознавчої підготовки під час вступних іспитів. Відсутність чітко прописаних правил переведення студентів одного ЗВО до іншого ЗВО, однієї спеціальності (спеціалізації, ОП) на іншу в межах однієї галузі знань, однієї форми навчання на іншу в межах спеціальності. Відсутність практики реалізації права визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти та у неформальній освіті здобувачами ОПП. Експертна група рекомендує передбачити у програмі вступного випробування оцінювання літературознавчої підготовки вступників відповідно до спеціальності 035 Філологія. Розробити чітку процедуру переведення студентів одного ЗВО до іншого ЗВО, однієї спеціальності (спеціалізації, ОП) на іншу в межах однієї галузі знань, однієї форми навчання на іншу в межах спеціальності. Продовжити роботу щодо імплементації правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, активніше заохочувати здобувачів вищої освіти до реалізації права на визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, неформальній та інформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Загалом ОП відповідає Критерію 3, проте простежуються несуттєві недоліки, які можна усунути у процесі подальшої реалізації ОП, тому Критерій 3 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/Uhh86Vs>) регулює використання форм та методів освітньої діяльності. Навчання на ОПП організовано через навчальні заняття (лекція, семінарські, практичні, лабораторні, індивідуальні заняття, консультація), самостійну роботу, практичну підготовку та контрольні заходи. Зустрічі з гарантом ОП та НПП переконали ЕГ, що вибір форм і методів викладання зумовлюють як специфіка змісту кожної ОК, так і виклики навчання в умовах карантину. Аналіз табл. з відомостей про СО, бесіда з НПП засвідчили поєднання традиційних і сучасних інтерактивних методів і прийомів навчання. Викладачі Леврінц М.І., Горенко О.П., Густі І.І. запевнили у свободі вибору форм і методів навчання та наголосили на усвідомленому використанні проблемно-пошукових та інформаційно-комунікативних методів як під час лекційних, так і практичних занять. Більшість викладачів проводять лекції у форматі презентацій, міні-лекцій, лекцій-дискусій. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з ЕГ підтвердили, що лекційні заняття носять інтерактивний характер, студенти отримують завдання напередодні лекції і мають змогу висловитися під час заняття, а не бути пасивними слухачами. Викладачі Демецька В.В., Лехнер І.Г. розповіли про методи стимулювання пізнавальної активності здобувачів на заняттях з практики перекладу та практики другої іноземної мови через застосування фронтальних опитувань, кейс-методів. Такий підхід забезпечує формування низки ЗК (ЗК1, ЗК2, ЗК5, ЗК6, ЗК10), які уможливають досягнення більшості ПРН. Під час роботи ЕГ було з'ясовано, що згадані методи було пристосовано до умов дистанційного навчання з використанням онлайн платформ Google Classroom, Google Meet, Zoom. Під час зустрічі зі студентами ОП і представниками студентського самоврядування ЕГ переконалася, що здобувачі можуть впливати на добір навчальних матеріалів, тематику індивідуальних і групових завдань, власних досліджень. Як позитивне студенти відзначили можливість звернутися до викладача з додатковими питаннями в режимі 24/7 та наявність постійного зворотного зв'язку з боку НПП. Встановлено, що студенти дають фідбек викладачам щодо навчальних дисциплін, окремих занять, мають можливість висловити власні побажання та зауваги. Викладач Леврінц М.І. зазначила, що вона практикує анонімне опитування здобувачів щодо змісту, форм і методів навчання з дисциплін, які вона викладає, після завершення курсу для коригування і вдосконалення в подальшому навчальному процесі. Також на сайті інституту є окремі вкладка «Зауваження та пропозиції до ОП» (<https://cutt.ly/ahh5vNx>), де здобувачі залишають свої пропозиції. Академічний персонал продемонстрував повагу до інтересів здобувачів, студенти позитивно охарактеризували систематичні консультації, відкритість НПП до діалогу, що цілком відповідає принципам студентоцентрованого підходу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація про цілі, зміст, програмні результати навчання, критерії оцінювання в межах окремих ОК надана в силабусах та робочих навчальних програмах, розміщених у вільному доступі на сайті кафедри філології (відділення англійської філології) (http://okt.kmf.uz.ua/atc/oktat-atc/Mahistr_2019/), з якими здобувачі можуть ознайомитися у будь-який зручний час. Ми пересвідчилися у реальній наявності силабусів як обов'язкових (<https://cutt.ly/ahjqMXh>), так і вибіркового ОК (<https://cutt.ly/Ehjqr7op>) і констатуємо, що більшість силабусів ОПП «Філологія (Англійська мова і література)» містять основну інформацію щодо цілей і змісту дисципліни, а також є інформативними в частині оцінювання навчальних досягнень. Разом з тим, ми виявили несистемні випадки дезорієнтації студентів щодо типу дисципліни за критерієм обов'язковості / вибіркової (у силабусах вибіркового ОК Соціолінгвістика, Психолінгвістика вказано, що це обов'язкові дисципліни). Також зазначаємо, що результати навчання, зазначені в силабусах, прописані занадто загально у формулюванні «студент повинен знати/вміти» (напр., знати науково-методологічну базу; вміти використовувати набуті знання у практиці перекладу). В окремих випадках (силабуси дисциплін Інформаційні освітні технології у навчанні іноземної мови, Педагогіка вищої школи, Психологія вищої школи) очікувані програмні результати навчальної дисципліни не корелюють з ФК і ПРН, зазначеними в ОПП, що акредитується, та Стандарти вищої освіти за спеціальністю «Філологія» другого (магістерського) рівня. На думку ЕГ, доцільно подавати інформацію щодо змісту дисципліни у вимірах компетентностей та результатів навчання, що корелюють із прописаними в ОПП. Науково-педагогічні працівники вказали, що інформування про цілі, зміст, ПРН, політику дисципліни, порядок та критерії оцінювання окремих ОК відбувається також безпосередньо на початку вивчення дисципліни. Під час зустрічей з ЕГ студенти підтвердили, що викладачі доводять усю необхідну інформацію на початку вивчення кожного окремого курсу. Перешкод для отримання згадуваної інформації немає, вона доступна та зрозуміла.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Статут ЗУІ імені Ференца Ракоці II, зокрема розділ 6 (<https://cutt.ly/8hjrkiQ>), проголошує наукову та науково-дослідну діяльність інституту одним з головних засобів досягнення державних стандартів якості підготовки фахівців з вищою освітою. Зміст ОК є суголосним із загальноінститутськими пріоритетами. Зміст більшості фахових дисциплін (Актуальні проблеми сучасної лінгвістики, Методологія і організація наукових досліджень, Теорія

перекладу) є новітнім за науковим змістом. Під час навчання студенти виконують з окремих дисциплін ОП реферативні та проєктні дослідження, які презентують і публічно захищають на семінарських заняттях (Актуальні проблеми сучасної лінгвістики, Теорія перекладу, Міжкультурна комунікація, Актуальні проблеми сучасної зарубіжної літератури). Студенти виконують і захищають кваліфікаційну роботу, що є підсумком усієї науково-дослідної роботи. Вони мають право обирати теми кваліфікаційних робіт. Темарій кваліфікаційних робіт містить низку тем, що потребують вивчення найновіших теоретичних наукових джерел та аналізу актуальних фактичних матеріалів. Проте, на думку ЕГ, варто збільшити масову частку таких тем у загальному переліку. Робоча програма науково-педагогічної практики студентів 1 курсу містить науково-дослідну компоненту і, як зазначила керівник практики доц. Густі І.І., передбачає розробку і проведення здобувачем лекційного, семінарського заняття за темою магістерського дослідження, а також здійснення експериментальних розвідок. Переддипломна практика студентів-магістрантів безпосередньо пов'язана з основними напрямками науково-дослідної роботи кафедри і виконанням магістерського дослідження з обраної теми. Проміжні результати виконання дослідження здобувачі доповідають на наукових семінарах кафедри, студентських наукових конференціях (XIV Закарпатська студентська наукова конференція - 2020 (Качур Аннамарія), X Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути" - 2020 (Петрушинець Андрій)). Також у них є можливість опублікувати основні положення своєї кваліфікаційної роботи в інститутському науковому віснику «Acta Academiae Bereghisensis». Здобувачі ОП Качур Аннамарія, Петрушинець Андрій, Вароді Крістіан є стипендіатами Колегіуму ім. Ілони Зріні, що функціонує в регіоні як мала академія наук для здобувачів вищої освіти. Інформація про конференції, олімпіади, конкурси, в яких здобувачі можуть взяти участь, доступна на сайті ЗВО (<http://kmf.uz.ua/uk/category/novini/ogoloshennja/>). Отже, можемо стверджувати, що ЗВО в цілому забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП, що відповідає цілям ОПП та дозволяє студентам отримати підґрунтя для можливої наукової діяльності в майбутньому.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час ознайомлення з відомостями про самооцінювання, а також у процесі спілкування з викладачами у ході дистанційної експертизи, було встановлено, що викладачі активно займаються науковою роботою, публікують результати своїх наукових розвідок, проходять стажування, беруть участь у науково-практичних конференціях, вебінарах, а також виступають організаторами конференцій на базі свого інституту. Результати цієї діяльності знаходять відображення у змістовому наповненні окремих освітніх компонентів, яке систематично оновлюється з урахуванням сучасних вимог до викладання. Аналіз робочих програм і силабусів показав, що викладачі ОП залучають до своїх курсів результати сучасних наукових досліджень вітчизняних і закордонних лінгвістів, літературознавців, перекладознавців, про що свідчать нові джерела у списках літератури, нові, по-сучасному сформульовані теми окремих дисциплін. Під час зустрічі з академічним персоналом ЕГ переконалась у наявності практики впровадження результатів науково-дослідної роботи викладачів у навчальний процес. Доц. Леврінц М.І. зазначила, що контент дисциплін, які вона викладає («Методологія і організація наукових досліджень», «Лінгводидактика»), містить результати її дисертації на здобуття наукового ступеня д.пед.н. на тему «Теоретичні і методичні засади підготовки майбутніх учителів іноземних мов в університетах США» (протокол засідання кафедри філології № 7 від 25.04.2019); доц. Горенко О.П. повідомила, що розробляє спецкурс «Антропонімікон літературного твору» за матеріалами своєї докторської дисертації «Літературний антропонім: концепт та інтерпретація (на матеріалі творів американських романтиків)». Більше того, зміст навчальних дисциплін оновлюється у відповідь на виклики сьогодення. Як зазначила проф. Демецька В.В., перекладознавчі курси передбачають опрацювання найновіших інформаційних джерел, переклад сучасних технічних і публіцистичних текстів. Запровадження карантинних обмежень також скоригувало зміст психолого-педагогічних дисциплін, зокрема ОК «Інформаційні освітні технології у навчанні іноземної мови» містить теми, пов'язані з впровадженням і організацією дистанційного навчання, ОК «Сучасні методи навчання іноземних мов» містить низку тем, присвячених інтерактивному навчанню, використанню інформаційних та комунікаційних технологій тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗУІ імені Ференца Ракоці II здійснює послідовну політику щодо інтернаціоналізації діяльності. Вагому частку ЗВО-партнерів, з якими укладено договори про співпрацю, складають закордонні ЗВО (<https://cutt.ly/fhjwTL>). Проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Фодор Д.Д. зазначив, що інститут проводить заходи з інформування здобувачів вищої освіти та викладачів щодо можливостей закордонного навчання і стажування. Сьогодні ЗВО є учасником двох програм академічної мобільності. Відомості про СО містять інформацію про участь НПП і студента ОПП Ковача Г. у програмах Еразмус+ і Makovecz. Зустрічі з академічним персоналом та менеджментом інституту переконали в послідовних цілеспрямованих практиках міжнародної співпраці насамперед з боку НПП: участь у міжнародних конференціях (Врабель Т.Т., Густі І.І., Лехнер І.Г., Лізак К.М.), міжнародне наукове стажування (Леврінц М.І.), навчання в аспірантурі та захист дисертації у закордонному ЗВО (Лехнер І.Г.), участь у вебінарах (Врабель Т.Т., Густі І.І., Лехнер І.Г.), читання гостьових лекцій в закордонних ЗВО (Лехнер І.Г., Черничко С.С.), співпраця з викладачами інших ЗВО і залучення їх до викладання на ОПП. Отже, можемо зробити висновок про створення належних умов для реалізації потенціалу ОПП в контексті інтернаціоналізації діяльності ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Імплементація новітніх досягнень філологічної науки та психолого-педагогічних дисциплін у навчальний процес. Відповідність задекларованих методів навчання реальному їхньому втіленню з урахуванням особливостей дистанційного навчання. Здійснення послідовної політики щодо інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Укладені угоди про співпрацю з закордонними партнерами є передумовою для систематичних академічних обмінів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Певна неузгодженість ФК і ПРН, прописаних в силабусах окремих ОК, з передбаченими Стандартом і ОПП. Відсутність на базі кафедри філології студентських наукових об'єднань. Рекомендації: Подавати інформацію щодо змісту дисципліни у вимірах компетентностей та результатів навчання, що корелюють із прописаними в ОПП. Розглянути можливість створення наукових гуртків, дискусійних клубів на базі кафедри для більш активного залучення студентів до науково-дослідної діяльності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньо-професійною програмою загалом відповідають визначеному критерію, а вищезазначені недоліки можна усунути, продовжуючи реалізацію потенціалу ОПП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю та критерії оцінювання регулюються низкою документів, серед яких: Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ та Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЗУІ (http://kmf.uz.ua/wpcontent/uploads/2020/05/allamvizsga_szervezese_kmf_2020.pdf). Основними формами контрольних заходів за ОП є: вхідний (попередній), поточний, проміжний та підсумковий контроль. Інститут також покористовується такою формою контролю як відстрочений (контроль збереження залишкових знань). Вищезазначена форма контролю проводиться вибірково через певний проміжок часу після вивчення дисципліни, він не впливає на оцінку навчання і призначений для визначення рівня залишкових знань здобувачів вищої освіти, контролювання якості освітнього процесу та удосконалення критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Інформація про форми та методи контролю оприлюднюється заздалегідь усно викладачами на перших заняттях з дисциплін. Усі види контрольних робіт оцінюються за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Студенти мають право на визнання оцінок, отриманих в інших навчальних закладах, проте, за їх словами, таким правом вони за час існування програми ще не користувались.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів здійснюється на підставі вимог Стандарту вищої освіти України зі спеціальності 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://osvita.ua/doc/files/news/650/65041/5d19f8f8cf062334543725.pdf>) затвердженого Наказом МОН України від 20.06.2019 року № 871 (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/65041/), відповідно до засвоєних здобувачами рівня та обсягу знань, умінь, компетентностей та згідно із вимогами вищої освіти. Атестація проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи та з присвоєнням освітньої кваліфікації магістр філології, за професійною кваліфікацією викладач, перекладач.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Відомостях СО зазначено, що «об'єктивність проведення підсумкового контролю визначається неупередженим ставленням викладача до здобувачів вищої освіти. За можливості, екзамени проводять науково-педагогічні працівники, що проводили лекційні, а не практичні заняття». Забезпечення об'єктивності екзаменаторів та запобігання конфлікту інтересів в Інституті регулюють Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Національного агентства з питань запобігання корупції (<https://nazk.gov.ua/uk/departamentmonitoryngu-dotrymannya-zakonodavstva-pro-konflikt-interesiv-ta-inshyh-obmezhen-shhodo-zapobigannyakoruptsiyi/metodychni-rekomendatsiyi/>). Задля підсилення неупередженості екзаменаторів, згідно з Відомостями СО, до проведення підсумкового контролю у формі атестації здобувачів вищої освіти, у якості голів ЕК залучаються фахівці-практики галузі, що регулюється Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці ІІ (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2020/05/allamvizsga_szervezese_kmf_2020.pdf). Під час експертизи ЕГ встановила, що атестація з залученням фахівців-практиків галузі тільки планується. Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у ЗУІ (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2020/01/orh_osv_proc_zui_2019.pdf) та Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/11/Pol_yak_osv_ZUI_2019.pdf). У випадку незгоди з оцінкою на захисті атестаційної роботи здобувач має право подати апеляцію на ім'я ректора. Після надходження апеляції створюється комісія, головою та членами комісії якої призначається проректор з науково-педагогічної роботи, завідувач кафедри та представник юридичного відділу. Здобувачі ознайомлені з правилами проведення усіх контрольних заходів. За словами викладачів та студентів, конфліктів інтересів та оскарження отриманих результатів за час функціонування ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО діють документи, які в сукупності достатньо чітко визначають політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, зокрема: Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ, Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в ЗУІ, Положення про академічну доброчесність у ЗУІ (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/11/Pol_akad_dobr_ZUI_2019.pdf). Для протидії порушенням академічної доброчесності використовується рекомендована МОН система Unichек та підписаний договір з ТОВ «Антиплагіат». Задля ефективнішої роботи системи запобігання плагіату в Інституті призначено штатну посаду координатора цієї системи та визначено відповідальну особу для роботи з системою «UniCheck» на кожній кафедрі. Окрім того, інститут розробив свою систему відстеження використання наукових робіт минулих років – вони фіксуються в бібліотеці разом з прізвищем студента. Ситуації порушення правил академічної доброчесності може розглядатися Комісією з питань академічної доброчесності та етики. Здобувачі, в своїй більшості, ознайомлені з правилами дотримання академічної доброчесності та відповідальністю за їх порушення. За словами здобувачів та НПП випадків порушення академічної доброчесності не було. Система запобігання плагіату формується та працює злагоджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ЕГ відзначає наступні позитивні практики: у ЗВО розроблена система відстеження використання наукових робіт минулих років, що є засобом запобігання академічної недоброчесності; наявна окрема штатна посада координатора системи «UniCheck», що забезпечує якісну перевірку досліджень викладачів та студентів; наявність відстроченого контролю (контроль збереження залишкових знань), що є специфічною формою, яка дозволяє здобувачам контролювати рівень своїх залишкових знань без загрози для рейтингу та, за потреби, завчасно його підвищити.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ визнає неповну ознайомленість студентів з поняттям «академічної доброчесності» (що спостерігалось під час зустрічі №3 зі здобувачами), що засвідчує відсутність її достатньої популяризації; а також відсутність локальних документів, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів та врегулювання конфлікту інтересів. Рекомендуємо створити необхідні документи, що забезпечуватимуть об'єктивність екзаменаторів та врегулювання конфлікту інтересів; започаткувати проведення заходів популяризації академічної доброчесності в формі лекцій, семінарських занять, додаткового спеціального ОК, теми, модуля тощо.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Запобігання академічної недоброчесності в інституті забезпечується досить потужними інструментами. Чинні в ЗВО документи, що регламентують процедури, пов'язані з контрольними заходами, є подекуди недосконалими або неузгодженими, однак практика їх застосування забезпечує об'єктивність оцінювання знань здобувачів освіти. Зазначені недоліки не є суттєвими підлягають усуненню в робочому порядку.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та ПРН. Проаналізувавши зведену інформацію про викладачів, подану у відомостях про самооцінювання, а також додатково надану інформацію щодо викладачів, які забезпечують вибіркові дисципліни за ОП, слід зазначити, що НПП, задіяні у реалізації ОП, в основному мають необхідний досвід роботи, наукові ступені й вчені звання за спеціальністю, досвід та здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності (беруть активну участь у вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, є авторами статей у виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема, SCOPUS, Web of Science, а також наукових публікацій у фахових зарубіжних виданнях, укладачами монографій та навчальних посібників, є членами професійних об'єднань). Більшість НПП володіють двома або трьома мовами, що відповідає принципу мовної політики ЗУІ, зафіксованому в Концепції комплексного розвитку та діяльності Закарпатського угорського інституту ім.Ференца Ракоці II 2015-2020 (<http://surl.li/hlrc>). Під час вивчення силабусів дисциплін було виявлено невідповідність між прізвищами викладачів, які подані у звіті про самооцінку як такі, що викладають конкретні дисципліни, і прізвищами викладачів, які вказані у силабусах. Наприклад, ОК 14, 15, 16. Викладачі вчасно, не рідше, ніж раз на 5 років проходять підвищення кваліфікації, згідно із Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗУІ ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlpa>), цей процес знаходиться під контролем відділу моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/hlqb>), щорічно оновлюється графік підвищення кваліфікації, яке відбувається за рахунок ЗУІ (<http://surl.li/hlqf>), він також розміщується на сайті відділення англійської філології кафедри філології (<http://surl.li/hlry>). ЕГ не зафіксувала скарг стейкхолдерів на якість освітніх послуг, наданих НПП у межах ОП. Здобувачі освіти під час зустрічі з ЕГ підтвердили той факт, що серед них проводиться анкетування щодо рівня задоволення викладанням за ОП, результати оприлюднюються на сайті відділу моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/hlqg>), а також відділення англійської філології кафедри філології (<http://surl.li/hlru>; <http://surl.li/hlrs>), студенти підкреслювали якісний рівень викладання дисциплін, залучення сучасних аудіо- та відео-матеріалів, інтерактивних методик навчання, що сприяє кращому засвоєнню програмного матеріалу.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів регулюються нормами Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlqx>), Порядку добору кадрів для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в Закарпатському угорському інституті ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlqi>), ці процедури є зрозумілими НПП. Конкурсний добір викладачів оголошується наказом ректора, згідно із «Порядком...» виключне право на підбір кандидатів на вакантні посади НПП мають Засновник, Президент та Ректор, а призначення на посади – Президента та Ректор ЗУІ. Як правило, призначення на вакантні в ЗУІ посади науково-педагогічних працівників проводиться без оголошення відкритого конкурсу шляхом підбору кандидатів із числа інших штатних науково-педагогічних працівників, що відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту». Оголошення про конкурс публікується на сайті ЗВО та за потреби у ЗМІ. Строк подання заяв та документів для участі у конкурсі становить не менше ніж один

місяць від дня опублікування оголошення про конкурс на офіційному вебсайті інституту та в друкованих засобах масової інформації. Перевіркою документів кандидатів на вакантні посади займається конкурсна комісія. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендента кафедра може запропонувати йому попередньо прочитати пробні лекції, провести практичні заняття в присутності НПП інституту. Висновки кафедри про професійні та особисті якості претендента, затверджуються таємним або відкритим голосуванням та передаються на розгляд конкурсної комісії разом з окремими висновками учасників засідання (за їх наявності), що викладені в письмовій формі. Претенденти мають бути ознайомлені з висновками до засідання конкурсної комісії. Негативний висновок не може бути підставою для відмови претенденту в розгляді його кандидатури конкурсною комісією. Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та НПП було підтверджено, що процедура конкурсного добору обов'язково враховує науковий ступінь та вчене звання, досвід і здобутки у навчальній, методичній, організаційній роботі та науковій діяльності працівника, що є запорукою подальшої успішної реалізації ОП. Крім того, щорічний рейтинг НПП також враховується при розгляді питання щодо подальшої співпраці з викладачами (розміщений на сайті відділу моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/hlqb>)). Під час зустрічей ЕГ з НПП не було зафіксовано скарг стосовно прозорості процедури конкурсного добору викладачів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО безпосередньо залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу через проходження студентами практик на підставі укладених договорів з базами практик (перелік баз практик доданий гарантом), які включають як громадську організацію «Про культура Субкарпатика», Благодійний фонд «Закарпатський центр розвитку та консультацій Едванс», ТОВ «Юритмікс», так і заклади освіти, зокрема, Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту ім.Ф.Ракоці II, Закарпатський угорський інститут ім.Ф.Ракоці II. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями було підтверджено, що вони у цілому задоволені рівнем фахової підготовки здобувачів освіти за ОП, водночас, вважають, що студентам бракує певних навичок роботи із різними комп'ютерними програмами, необхідними у сучасній бізнесовій діяльності. Водночас, присутні на зустрічі з ЕГ роботодавці висловили бажання прийняти на роботу випускників за ОП. В інституті існує практика проведення Дня кар'єри, що організується ЗУІ (відділом контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників) спільно зі Спілкою випускників, під час якого проводиться інформування студентів щодо вакансій та перспектив працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У звіті СО було зазначено факт залучення професіоналів-практиків та представників роботодавців до аудиторних занять. Під час спілкування із адміністрацією, НПП та студентами було підтверджено, що заняття зі студентами за ОП проводив носій мови доктор філософії Гренвіл Піллар (Ірландія). При цьому, на зустрічах із адміністрацією ЗВО та на відкритій зустрічі було підтверджено, що залучення професіоналів-іноземців ускладнюється законодавчими проблемами. Тому носіїв мови більш вірогідно запрошувати до співпраці на волонтерських засадах. Водночас, перелік партнерів ЗУІ, з якими укладено договори про співпрацю співпрацю (<http://surl.li/hmor>), свідчить про широкі перспективи розвитку міжнародного партнерства у сфері викладання за ОП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Під час зустрічі з НПП члени ЕГ пересвідчилися у тому, що у ЗВО розроблено систему професійного розвитку викладачів, що включає: систему проходження викладачами підвищення кваліфікації (регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗУІ ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlpa>), знаходиться під контролем відділу моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/hlqb>); ЗВО надає можливість НПП отримати консультації щодо особливостей організації дистанційного навчання та роботи із комп'ютерною технікою (Центр інформатики імені «Пушкаш Тіводор»). Під час зустрічі НПП підтвердили, що кожен викладач має безкоштовний доступ до wi-fi та інформаційних ресурсів бібліотеки ЗУІ. Крім того, згідно із Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ЗУІ ім.Ференца Ракоці II (<http://surl.li/hlpa>) щорічно проводиться рейтингування НПП (результати оприлюднені на сайті відділу моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/hlqb>)) з метою виявлення рівня професійної майстерності викладачів, рейтинг також є підставою для морального та матеріального стимулювання НПП. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, Ліцензійних умовах, вимогах до діяльності Інституту, показниках для визначення рейтингів закладів вищої освіти.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЗВО має систему матеріального та морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні. ЗУІ стимулює і матеріально, і морально викладацьку майстерність відповідно до «Положення про систему внутрішнього

забезпечення якості освіти у ЗУІ ім.Ференца Ракоці II» (<http://surl.li/hlpa>). Важливим є те, що стажування та підвищення кваліфікації НПП відбувається за рахунок ЗВО. Центр інформатики імені «Пушкеш Тіводор» надає постійну допомогу викладачам щодо організації дистанційного навчання та проводить консультації щодо комп'ютерної грамотності. Крім того, за словами Президента ЗУІ, в інституті існують безкоштовні мовні курси (англійської, німецької, угорської та української мов), що сприяє реалізації мовної стратегії ЗУІ та підсилює професійні якості викладачів. ЗУІ має широкі міжнародні зв'язки, а також організовує для викладачів та адміністративних працівників інституту навчання і стажування за програмою «Erasmus +», що наразі дещо уповільнилося через епідеміологічну ситуацію. В.о.доцента Маріанна Леврінц пройшла стажування у закордонному ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До реалізації ОП залучені науковці та викладачі-практики, які мають відповідну кваліфікацію та необхідний досвід викладацької роботи, роблять значний внесок у розповсюдження та популяризацію англійської мови у регіоні, крім того, відбувається тісна взаємодія із роботодавцями як у межах організації та проведення практик, так і у перспективі подальшого працевлаштування випускників за ОП; адміністрація ЗУІ створює необхідні умови для підвищення мовної компетентності викладачів та здобувачів вищої освіти, а також стимулює розвиток педагогічної майстерності та комп'ютерної грамотності НПП, пропонує матеріальне заохочення за результатами рейтингування. До викладання за ОП періодично залучаються носії англійської мови, що сприяє інтернаціоналізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: у силабусах окремих ОК вказані прізвища НПП, які викладають їх, але ці прізвища відрізняються від вказаних у звітах СО; стажування переважної кількості НПП пройшли в основному в НПУ ім. М.П. Драгоманова. Рекомендації: усунути невідповідності у силабусах, вжити заходів до розширення географії проходження стажувань НПП у межах України, а також стимулювати викладачів до підвищення власної майстерності у закордонних ЗВО, до участі у програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Аналізований критерій дотриманий належним чином. ЕГ не виявила суттєвих недоліків з підкритеріїв Критерія 6: академічна і професійна кваліфікація НПП відповідають потребам ОП, при цьому адміністрація університету сприяє їхньому професійному розвитку.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз матеріально-технічної бази ЗВО та кафедри дає підстави стверджувати, що в ЗУІ є реальна можливість забезпечити якісну підготовку фахівців зі спеціальності 035 Філологія. Фінансування інституту відбувається за кошти юридичних і фізичних осіб, також за рахунок благодійної допомоги. Інститут забезпечений навчально-науковим центром, новим оздоровчо-спортивним центром, відкритим спортивним майданчиком, бібліотекою, центром інформатики та гуртожитком з сучасним обладнанням. Окрім того, інститут має широкий спектр додаткових структур задля популяризації вивчення історії та особливостей регіону, зокрема: Етнографічний музей-садиба в с. Великі Береги, Центр культури ім. Бутлера в с. Середнє, Центр культури ім. Жігмонда Перені, Ботанічний сад ім. Йосипа Сікури та ін. За словами здобувачів, освітнє середовище, створене в ЗУІ, повністю задовольняє їх потреби та інтереси. Огляд матеріально-технічної бази за посиланнями <http://kmf.uz.ua/uk/infrastruktura-institutu/> <http://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdil/kafedri/kafedra-filologii/viddilennja-anglijskoi-filologii/>

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час експертизи встановлено, що викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до необхідного для навчання, викладацької та наукової діяльності обсягу ресурсів, зокрема, до технології вай-фай, до різноманітних освітніх матеріалів, до спортивних об'єктів, актові зали, а також до факультативних предметів і курсів на всій території закладу. Окрім того, враховуючи білінгвальну особливість навчання за ОП, інститут забезпечує безкоштовні курси для студентів та викладачів, які говорять лише угорською або лише українською мовою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище не являє собою небезпеки для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. В корпусах та аудиторіях було проведено сучасні ремонтні роботи та створено всі належні умови для продуктивної та зручної роботи. Під час зустрічі зі здобувачами, було підтверджено, що ЗВО регулярно проводить моніторинг їхніх потреб та інтересів. У Відомостях СО зазначено, що «проводяться первинні інструктажі з безпеки життєдіяльності з учасниками навчально-виховного процесу з метою збереження життя та здоров'я студентів», під час зустрічей цей факт підтвердився. Інститут забезпечує підтримку та пропагує здоровий спосіб життя серед студентів. У ЗВО активно функціонує спортивно-оздоровчий центр, обладнаний сучасними стадіонами, спортивною, танцювальною та тренажерною залами, де проходять різноманітні гуртки та секції. У ЗВО діє медичний пункт та служба психологічної підтримки. Організована система дистанційної роботи за ОП дає змогу оперативно отримувати необхідну інформацію, що наразі є особливо актуальним.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Комунікація зі студентами ОП здійснюється безпосередньо на заняттях викладачами, через студентський парламент, через координатора спеціальності та кураторів окремих академічних груп та через інтернет-платформи ЗУІ, де кожен студент має власну електронну адресу і скриньку на корпоративному аккаунті. Психологічна підтримка здобувачів в ЗВО здійснюється викладачем-психологом, який постійно на зв'язку зі здобувачами. Крім того, психолог регулярно проводить моніторинг на «рівень конфлікто- і стресостійкості, рівень агресії та інших характеристик здобувачів вищої освіти», різноманітні тренінги та допомагає в адаптації студентам задля покращення психологічного клімату під час навчання. Офіційний сайт ЗУІ, за достовірність, актуальність і коректність інформації і матеріалів якого відповідають керівники відповідних підрозділів, надає здобувачам ОП інформацію про структуру ЗВО, його діяльність, навчально-методичні та нормативні матеріали для студентів, викладачів, співробітників і абітурієнтів. В інституті працює Відділ контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників, який щороку проводить консультації для студентів-випускників. В Відомостях СО зазначено наступне: «ЗУІ має у своєму розпорядженні систему соціальних стипендій, які надаються залежно від сімейного, соціального, медичного стану здобувача та/або членів його родини», що підтвердилось під час зустрічей зі здобувачами.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Університет створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, зокрема: триповерховий навчальний корпус обладнаний ліфтом, пандусами, які відповідають вимогам державних будівельних норм України, у ЗВО наявні відповідні реабілітаційні заходи та служби психологічної підтримки. Окрім того, кожен студент має можливість отримати всі необхідні для роботи матеріали в електронному вигляді, що є актуальним в умовах карантинних обмежень. Осіб з особливими освітніми потребами у підготовці фахівців за поданою ОП немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Задля запобігання конфліктів інтересів та різноманітних проявів агресії, психолог проводить регулярний моніторинг «рівня конфлікто- і стресостійкості, рівня агресії та інших характеристик здобувачів вищої освіти». Окрім того проводиться анонімне анкетування студентів ОП щодо сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Алгоритм дій здобувачів, викладачів та інших учасників освітнього процесу у разі виявлення проявів корупції, дискримінації, сексуальних домагань тощо визначається Положенням про академічну доброчесність в

Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/11/Pol_akad_dobr_ZUI_2019.pdf). Окрім того, під час експертизи вдалося встановити, що пакет вибіркового дисциплін включає в себе ОК «Конфліктологія», де студенти можуть отримати актуальну інформацію, стосовно будь-яких проявів агресії. При онлайн-зустрічі зі студентами було з'ясовано, що конфліктних ситуацій у них не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ОП в контексті Критерію 7 вважаємо наявність широкого спектру додаткових структур задля популяризації вивчення історії та особливостей регіону, зокрема: Етнографічний музей-садиба в с. Великі Береги, Центр культури ім. Бутлера в с. Середнє, Центр культури ім. Жігмонда Перені, Ботанічний сад ім. Йосипа Сікури та ін.; функціонування спортивно-оздоровчого центру, обладнаного сучасними стадіонами, спортивною, танцювальною та тренажерною залами, де проходять різноманітні гуртки та секції; перспектива впровадження досить актуального ОК «Конфліктологія».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недоліком ОП в контексті Критерію 7 вважаємо недостатньо сформовану в кадровому плані службу соціально-психологічної підтримки. Оскільки для ЗВО замало лише одного психолога, який, крім того, працює викладачем. Це може призвести до його перенавантаження і, як результат, недостатньо якісної роботи. Рекомендуємо розширити вищевказану структуру. Відсутність спеціально створених документів для запобігання конфліктів інтересів і різноманітних проявів агресії та їх врегулювання. Згідно з Відомостями СО «алгоритм дій здобувачів, викладачів та інших учасників освітнього процесу у разі виявлення проявів корупції, дискримінації, сексуальних домагань тощо визначається Положенням про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, ЕГ встановила, що деякі аспекти вищезазначеного питання регулюються певними розділами Положення про організацію освітнього процесу в ЗУІ. Є необхідність у створенні спеціального документу, який би регулював взаємовідносини між учасниками освітнього процесу, оскільки вищевказані не охоплюють проблеми повністю, крім того, деякі з них є не зовсім доречним.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Загалом, умови Критерію 7 дотримано, однак він має недоліки, які можна усунути в короткий термін.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відбуваються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/vhjnH3>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/KhjnQdk>). Координацію дій, пов'язаних з вищезазначеними процедурами, здійснює Відділ внутрішнього моніторингу якості освіти. ЕГ переконалася, що описані в наведених попередніх документах процедури мають реальне втілення на ОПП «Філологія (мова і література англійська)». Провівши зустрічі з гарантом ОП (Врабель Т.Т.), керівництвом ЗВО, НПП, засвідчуємо, що ініціювання створення ОП, процес розроблення і затвердження відбувалися системно, поетапно, із врахуванням внутрішніх потреб та зовнішніх чинників. Гарантом ОП надано протоколи спільних зустрічей з зовнішніми стейкхолдерами для обговорення питання доцільності і актуальності впровадження ОПП «Філологія (мова і література англійська)» (протокол № 1 від 15.08.2019), внесення змін до навчального плану 2019 (протокол № 2 від 18.08.2020). На цих зустрічах були присутні Молнар Е.П., заступник директора компанії ТОВ «Юритмікс», та Фішер М.П., директор Благодійного фонду «Закарпатський центр розвитку та консультацій «Едванс». Перегляд ОПП відбувається всебічно: в ньому беруть участь проектна група, НПП, здобувачі, зовнішні стейкхолдери, про що свідчать надані гарантом протоколи засідання кафедри філології, а також спілкування ЕГ з відповідними фокус-

групами. Ми отримали доказ того, що за результатами перегляду в 2020 р. було здійснено низку якісних змін: вибіркові фахові дисципліни Практика усного і писемного мовлення (англійська мова) та Інтерпретація художнього тексту було переведено до блоку обов'язкових, в один курс об'єднано дисципліни Педагогіка вищої школи і Психологія вищої школи та ін. (протокол № 1 від 25.08.2020). На сайті ЗВО у вільному доступі є результати громадського обговорення проєкту ОПП (<https://cutt.ly/khjmINv>), рецензії на ОПП (<https://cutt.ly/jhjmAq9>), надані роботодавцями та представниками академічної спільноти. Отже, ЕГ констатує систематичну, урегульовану та організовану практику перегляду ОПП та обґрунтовану політику оновлення змісту з урахуванням пропозицій зовнішніх стейкхолдерів та проєктної групи спеціальності.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування було підтверджено факт того, що НПП прислухаються до студентських пропозицій і зважають на них, формуючи робочі плани навчальних дисциплін. Свої пропозиції та побажання студенти можуть подавати гаранту ОПП, академічному персоналу безпосередньо під час освітнього процесу, залишати на сторінці обговорення ОПП (<https://cutt.ly/khjmINv>). Зокрема, студентка Машталер Брігітта зазначила, що залишала пропозицію щодо організації практики в англійськомовних країнах. Також студенти висловлювали побажання вивести з переліку обов'язкових дисциплін ОК Менеджмент освіти, збільшити кількість годин на вивчення ОК Друга іноземна мова (німецька), що було враховано під час розроблення ОПП «Філологія (мова і література англійська)» (2020). Представники студентського самоврядування (Вайнраух Естер) і студент-член Вченої ради інституту (Карпинець Крістіан) підтвердили, що беруть участь у засіданнях колегіальних органів управління інституту, на яких розглядаються питання затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. Під час зустрічі з менеджментом ЗВО та завідувачем Відділу внутрішнього моніторингу якості освіти Силадієм І.М. експертна група отримала підтвердження інформації, викладеної у відомостях про СО, про системність опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня задоволеності якістю навчання на ОПП. Анкетування, проведене у 2 семестрі 2019-2020 н.р. серед здобувачів ОП «Філологія (мова і література англійська)», засвідчило рівень задоволеності – 4,7. Студенти підтвердили свою участь в опитуванні, проте зазначили, що моніторинг не ставив на меті визначити рівень задоволеності в межах окремих ОК. ЕГ рекомендує створити анкети для здобувачів вищої освіти саме в розрізі окремих ОК і налагодити регулярне опитування після вивчення дисципліни. Як позитивне розглядаємо практику органів студентського самоврядування ініціювати і проводити власні онлайн-опитування для формування запитів до адміністрації від імені студентства, про що повідомила Вайнраух Естер. Отже, ЕГ констатує налагоджений зворотний зв'язок зі здобувачами вищої освіти. ЗВО має практики проведення анонімного анкетування та опрацювання отриманих даних. Водночас варто запровадити на інституційному рівні опитування студентів в межах окремих ОК після вивчення курсів з метою перегляду змісту дисципліни, вибору форм і методів навчання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями на ОПП «Філологія (мова і література англійська)» має постійний характер. Проєктна група спеціальності залучає до обговорення ОП заступника директора компанії ТОВ «Юритмікс» Молнар Е.П., директора Благодійного фонду «Закарпатський центр розвитку та консультацій «Едванс» Фішер М.П., про що свідчать надані протоколи спільних зустрічей стейкхолдерів і проєктної групи. Роботодавці безпосередньо беруть участь і в реалізації ОП, пропонуючи свої підприємства і організації як бази практики для здобувачів вищої освіти. Ми переконалися у небайдужому, зацікавленому ставленні роботодавців до даної ОП. Під час інтерв'ю Олександр Молнар, директор ТОВ «Юритмікс», підтвердив, що постійно контактує з адміністративним персоналом, висловлює свої побажання щодо практичної підготовки студентів, пропонує ввести навчальні дисципліни, пов'язані з технічним і юридичним переказом. Зі слів роботодавця, студенти ОПП, що акредитується, затребувані на регіональному ринку праці, а очолювана ним компанія може запропонувати реальні робочі місця. Свою залученість до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур якості підтвердила і Фішер М.П., зазначивши, що висувала пропозиції щодо збільшення обсягів практичної підготовки здобувачів, привертала увагу проєктної групи до врахування проблем міжкультурної комунікації при формуванні змісту ОК цієї ОПП. Отже, під час зустрічі з роботодавцями експертна група з'ясувала, що вони дійсно залучені до процесів коригування ОП, їхні пропозиції і рекомендації беруться до уваги. Можемо висловити побажання залучати роботодавців до проведення тренінгів, майстер-класів, воркшопів, участі у круглих столах кафедри філології.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Як зазначила представниця відділу контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників Фізеші Ж.С., у ЗВО практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників минулих років є досить поширеною, зокрема проводиться опитування щодо їх працевлаштування. ЗВО має чітку процедуру роботи з випускниками інституту, багато з яких працевлаштовані за фахом чи дотичні до нього. З огляду

на те, що ОПП «Філологія (мова і література англійська)» реалізується лише другим рік, то формально практика збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху і траєкторій працевлаштування випускників ОП відсутня, оскільки проводиться первинна акредитація освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Відділ внутрішнього моніторингу якості освіти функціонує відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (<https://cutt.ly/KhjnQdk>). Як зазначив керівник відділу Силадій І.М., система внутрішнього забезпечення якості освіти інституту передбачає здійснення моніторингу ОП, щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, рейтингування НПП, забезпечення підвищення кваліфікації академічного персоналу, публічності інформації про ОП, дотримання принципів академічної доброчесності представниками академічної спільноти. На ОП, що акредитується, було здійснено опитування здобувачів вищої освіти щодо рівня задоволеності якістю освітнього процесу, проведено комплексну контрольну роботу, а також відбувся внутрішній аудит кафедри філології, під час якого перевірялась наявність необхідних нормативних документів та складових навчально-методичного забезпечення дисциплін для якісної реалізації ОП. За результатами аудиту суттєвих недоліків не виявлено. Завданням Відділу внутрішнього моніторингу якості освіти також є узагальнення отриманих під час моніторингу ОП результатів та надання пропозицій щодо коригування невідповідностей. Наявні редакції ОП 2019 та 2020 років засвідчують позитивну практику реагування на результати внутрішнього самоаналізу. Також, за словами керівництва ЗВО, були внесені зміни до анкети для вимірювання рівня задоволеності студентів, а саме: розподілено питання за тематичними блоками, формулювання питань стали більш деталізованими. Наразі підготовлено наказ про проведення повторного опитування здобувачів вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОПП «Філологія (мова і література англійська)» акредитується вперше.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Вивчення документів, зустрічі з фокус-групами запевнили ЕГ в тому, що політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є пріоритетною в інституті. Неодноразово наголошувалось, що кожен член академічної спільноти ЗУІ імені Ференца Ракоці II в межах своєї компетенції несе відповідальність за її реалізацію. Внутрішня система забезпечення якості освіти реалізується на всіх рівнях: здобувачі, кафедра, керівництво ЗВО. Інститут здійснює оцінювання роботи НПП за видами: навчальна робота, методична, наукова, виховна та організаційна. Цей моніторинг реалізується через систему відкритих занять, майстер-класів, відвідування занять представниками керівництва. На засіданнях Вченої ради інституту здійснюється оцінка якості навчально-методичного забезпечення, заслуховуються звіти викладачів, відбувається обрання за конкурсом на посади НПП. Крім того, завідувач кафедри здійснює безпосередній контроль за якістю викладання ОК, забезпечення проведення внутрішніх і зовнішніх заходів контролю та моніторингу якості освітньої діяльності. Вагоме значення для реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти має рейтингування НПП. Значне місце у внутрішній системі якості відводиться студентству, що підтверджується практикою опитувань, участю в обговоренні змін на ОП, активною позицією органів студентського самоврядування. Академічна спільнота Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II залучена до перегляду ОП на різних рівнях, від кафедрального до загальноінститутського. При коригуванні ОПП враховуються результати опитувань, пропозиції, зауваження стейкхолдерів. Прикладом такого врахування є зміни у складі обов'язкових ОК в ОП (2020): зі складу обов'язкових ОК були вилучені Менеджмент освіти, Інформаційні освітні технології у навчанні іноземної мови, Філософію освіти, об'єднано в один курс Педагогіку вищої школи та Психологію вищої школи; введено до складу обов'язкових дисциплін Інтерпретація художнього тексту; з'явилася нова ОК Методика викладання іноземної мови у вищій школі. Зіставний аналіз ОП (2019) і ОП (2020), а також навчальних планів різних років свідчить про фактичне оновлення освітньої програми, що акредитується. Менеджмент ЗВО і академічний персонал продемонстрували навички ефективної комунікації, націленої на кооперацію і взаємодію як зі здобувачами вищої освіти, так і зовнішніми стейкхолдерами, виявили прагнення і готовність до постійного саморозвитку і рефлексії. Експертна група має можливість стверджувати, що як НПП, так і керівний склад ЗВО вчасно реагують на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності. Тісна співпраця менеджменту ЗВО зі студентським самоврядуванням значною мірою сприяє цьому.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗУІ імені Ференца Ракоці II проводить послідовну політику внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. Простежується дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм із залученням до процесу здобувачів (переважно через органи самоврядування), зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців і представників академічного середовища).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність практики системних опитувань здобувачів щодо якості викладання після завершення вивчення окремих ОК. Рекомендуємо удосконалити загальноінститутську систему моніторингу якості вищої освіти шляхом системних опитувань здобувачів щодо кожної ОК, звернути увагу на зворотний зв'язок зі здобувачами освіти після проведення анкетувань через інформування студентів щодо вжитих заходів за результатами опитувань.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Загальні вимоги до Критерію 8 є дотриманими, проте простежуються недоліки, які можна усунути у процесі подальшої реалізації ОП, тому Критерій 8 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені відповідно до законодавчих і нормативних актів у сфері вищої освіти, регламентуються Розділом 3 Статуту, а також Розділами 9-10 Положення про організацію освітнього процесу в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II (ухвалено рішенням Вченої ради Інституту 28 серпня 2019 р., протокол №3) Всі необхідні документи розміщені у відкритому доступі на сайті ЗУІ в розділі «Інфоцентр» (<http://kmf.uz.ua/uk/infocenter/>). Під час зустрічей ЕГ з різними групами учасників освітнього процесу було з'ясовано, що відповідні правила та процедури є зрозумілими та чіткими, позитивно сприймаються та послідовно виконуються всіма членами академічної спільноти

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП, за словами стейкхолдерів, оприлюднювався заздалегідь, вони давали рекомендації та висловлювали зауваження, проте неформально. НПП мають можливість висловити свої думки на безпосередньо під час навчального процесу. Серед студентів регулярно проводяться опитування на рівень задоволеності навчанням, що включає в себе й зауваження та пропозиції з приводу різноманітних аспектів ОП. Окрім того, свою думку щодо ОП можна було висловити на сторінці інституту (<http://kmf.uz.ua/uk/propozyciyi/filologija-mova-i-literatura-anglijska-drugij-magisterskij-riven/>). За словами всіх груп учасників освітнього процесу, їх думки були почуті. Свідченням чого є нова редакція ОП 2020 р., у окремих аспектах якої знайшли своє відображення незадоволеності та пропозиції стейкхолдерів.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри сайту можна знайти інформацію про ОП, її рецензії та редакції (<http://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdzily/kafedri/kafedra-filologii/viddillennja-anglijskoi-filologii/osvitno-profesijna-programa-filologija-mova-i-piteratura-anglijska-2019>). За словами учасників освітнього процесу, інформація про ОП оприлюднюється заздалегідь.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильною стороною вважаємо регулярні опитування здобувачів на рівень задоволеності навчанням за ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

До числа недоліків можна віднести неформальний моніторинг зауважень від роботодавців щодо чинного варіанта ОП, не дивлячись на наявність онлайн-форми, створеної спеціально для збору такої інформації. Рекомендуємо поширити інформацію про можливість дати пораду або висловити зауваження на сайті інституту серед зацікавлених осіб, що сприятиме покращенню ОП та, як наслідок, підвищенню рівня конкурентоспроможності випускників.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В результаті здійсненого аналізу можемо стверджувати про відповідність закладу вищої освіти вимогам критерію в контексті прозорості та публічності. Висловлені зауваження не мають негативного впливу на освітній процес.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Василина Катерина Миколаївна

Члени експертної групи

Нечипоренко Віолета Олександрівна

Марчук Надія Юріївна